

SLOVO STAROSTY

Milí sousedé,

Léto je obdobím prázdnin a dovolených. Na závěr školního roku jsme pro naše děti připravili překvapení. Mateřská škola jela na výlet koňským spřežením a školáci z naší ZŠ se svezli na Černé jezero v našem výletním vláčku. Děti si výlety zasloužily a k naší radosti snad i užily.

Léto je ale díky hezkému počasí rovněž ideální doba pro realizaci stavebních prací a rekonstrukcí. Možná jste zaznamenali úspěšné přefasfaltování silnice ve Sportovní ulici a navazující ulice u bývalé mateřské školky. Investice, na kterou jsme získali krajskou dotaci ve výši 300 tisíc korun, se povedla a obě silnice opravdu prokoukly. V opravách budeme pokračovat i nadále. Určitě nejdůležitější zprávou je, že začínáme s budováním 1. etapy nového náměstí Železné Rudy, během které vzniknou dva nové chodníky, nové osvětlení a lavičky. Jde o část náměstí, kde se budou během prvního srpnového víkendu odehrávat Železnorudské slavnosti. Už teď můžeme slíbit, že realizace bude do jejich začátku hotová, a slavnosti, na které Vás co nejsrdečněji zveme, si budeme moci všichni společně vychutnat v hezčím prostředí.

Chceme ještě jednou poděkovat všem občanům, kteří se zúčastnili veřejných debat a prezentovali na nich své názory, připomínky a dotazy. Jedna proběhla v Rudě, druhá na Hojsovcé. Máme velkou radost, že jsou lidé aktivní, stejně jako naše spolky a sdružení. Slibujeme, že budeme občanské aktivity vždy rádi podporovat. Letos jsme spolkům rozdělili poprvé přes milion korun a tato podpora ze strany města bude pokračovat i v budoucnu.

Stejně tak jsme připraveni i nadále pracovat ve prospěch Železné Rudy a lepší kvality života všech občanů. Často jde o zdánlivé drobnosti, které ale dokáží hodně pomoci. Příkladem je třeba práce našich hasičů, které jsme v parných dnech požádali, aby kropili a ochlazovali ulice. Moc jim za jejich nasazení děkujeme.

Závěrem nám prosím dovolu, abychom Vám všem popřáli krásné prázdniny. Pokud se vydáváte na dovolenou, tak Vám přejeme příjemný a zasloužený odpočinek a hlavně bezpečný návrat domů.

Těšíme se, že se s mnohými z vás potkáme na Železnorudských slavnostech, nebo při jiné příležitosti. Zároveň prosím pamatujte, že v případě potřeby se na mne můžete kdykoli obrátit na mail: starosta@zeleznaruda.cz nebo na telefon: 724 181 624. Jsem zde pro Vás.

S úctou a přáním všeho dobrého,

*Filip Smola,
starosta města*

Město Železná Ruda zve všechny na

**tradiční
železnorudské
slavnosti**

2.-3. srpna 2019
parkoviště u cukrárny Charlotte

Vintage Wine **Bára Zemanová** Soutěže
Lovesong Orchestra **Železný Zekon**
Voxel Master Bartender
Timbersport Oběuka
Anna Hanuš Kuchařová Ohnivá show

Informace z radnice

Usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva města Železná Ruda č. 6 (5. 6. 2019)

(Jedná se o výběr z usnesení. Kompletní znění je k dispozici na stránkách města www.zeleznaruda.cz)

Přítomni: pp. Mareš, Brož F., Smola, Najman P., Grund, Najman J., Horek, Částka, Papež

Omluveni: pp. Chalupský, Brož R., Šnebergr, Greiner

6/122 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje povolení výjimky ze zákazu stavební činnosti podle Územního opatření o stavební uzávěře manželům Martinovi a Gabriele Strakovým... na stavbu: „Rodinného domu“ umístěného na pozemku p. č. 1270/52 v k. ú. Hojsova Stráž.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/123 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje povolení výjimky ze zákazu stavební činnosti podle Územního opatření o stavební uzávěře společnosti Modul Stavos s. r. o. ... na stavební úpravy – spočívající v provedení dvou vikýřů a dřevěných balkónů při opravě střechy, zádveří a dřevěné pergoly na objektu Příčná č. p. 346, Železná Ruda za podmínky vyřešení parkovacích stání na pozemku investora.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/124 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje povolení výjimky ze zákazu stavební činnosti podle Územního opatření o stavební uzávěře žadatelům Dr. Ing. Viktorovi Kronusovi a MUDr. Marcelu Kronusové... na změnu stavby před jejím dokončením na stavbu: „Stavební úpravy a přístavba rodinného domu čp. 244 + garáž“ umístěného na pozemcích p. č. st. 310, 100/21 v k. ú. Železná Ruda.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/125 - Zastupitelstvo města Železná Ruda odkládá do doby projednání nového územního plánu návrh Libuše Platzové... na změnu územního plánu sídelního útvaru Železná Ruda na pozemku p. č. 543/2 v k. ú. Hojsova Stráž za účelem výstavby rekreačního domu k individuální rekreaci.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/126 - Zastupitelstvo města Železná Ruda odkládá do doby projednání nového územního plánu návrh společnosti FREE ONE SHOP Železná Ruda s. r. o. ... na změnu územního plánu a regulačního plánu místní část Špičák za účelem výstavby novostavby domu s rekreačními ubytovacími apartmány na pozemku p. č. 641/14 v k. ú. Špičák.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/127 - Zastupitelstvo města Železná Ruda vydává Regulační plán města Železná Ruda, místní část Špičák, změna č. 5.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/129 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje prodej zbylých trámů z přestřešení bývalé celnice o objemu 65 m³ za cenu 67.405,- Kč ve prospěch pana Romana Coufala, bytem Hamry 45.

Pro: 8 Proti: - Zdržel se: p. Papež

6/131 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje přijetí účelové dotace z rozpočtu Plzeňského kraje ve výši 60000,- Kč na realizaci projektu „Rysí slavnosti 2019“ z dotačního programu „Podpora kultury v Plzeňském kraji pro rok 2019“ a pověřuje starostu města Železná Ruda Ing. Filipa Smolu podpisem příslušných smluv.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/132 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje přijetí účelové dotace z rozpočtu Plzeňského kraje ve výši 300 000,- Kč na realizaci projektu „Oprava místní komunikace v ul. Sportovní, Železná Ruda“ z dotačního programu „Program stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje 2019“ a pověřuje starostu města Železná Ruda Ing. Filipa Smolu podpisem příslušných smluv.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/133 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje uzavření Smlouvy o dílo se společností Silnice Klatovy, a.s. ... na realizaci projektu „Podpora pěší infrastruktury ve městě Železná Ruda“ a pověřuje starostu Ing. Filipa Smolu jejím podpisem. Společnost Silnice Klatovy, a.s. ... je vítěz-

ným uchazečem veřejné zakázky malého rozsahu – Podpora pěší infrastruktury ve městě Železná Ruda (1.205.501,90Kč bez DPH).

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/134 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od SK Sokol Špičák z. s. – oddíl volejbalu o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 1000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/136 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Osadního výboru Hojsova Stráž o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 8 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/138 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Barbory Zíkové o poskytnutí dotace na závodní lyžařskou činnost v požadované částce 50000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/140 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Mysliveckého spolku Železná Ruda o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 40000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/142 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Základní kynologické organizace Železná Ruda o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 20 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/144 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Sboru dobrovolných hasičů Hojsova Stráž o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 15 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/147 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje Smlouvu o poskytnutí účelové dotace pro Centrum volného času Železná Ruda, o. s. a pověřuje starostu podpisem smlouvy. Zároveň schvaluje dle smlouvy finanční dotaci ve výši 22 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/148 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Ochotnického spolku Železná Ruda, o. s. o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 20000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/150 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Sportovního klubu Harakiri Gang o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 20000,- Kč.

Pro: 8 Proti: - Zdržel se: p. Brož F.

6/152 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Unie rodičů ČR – sdružení při ZŠ v Železně Rudě o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 45000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/154 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Tělovýchovné jednoty TATRA Železná Ruda, o. s. o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 65 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/156 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Železnorudského klubu o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 37000,-Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/158 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Železnorudského smíšeného sboru o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 45000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/160 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od FJ SRK Železná Ruda, o.s. o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 47 500,- Kč.

Pro: 8 Proti: - Zdržel se: p. Brož F.

6/162 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Ski klubu Železná Ruda o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 57 500,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/164 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Sboru dobrovolných hasičů Železná Ruda o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 25 000,- Kč.

Pro: 8 Proti: - Zdržel se: p. Brož F.

6/166 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od kulturního sdružení Přes hranici o. s. o poskytnutí dotace na činnost – posílení kulturního a sousedského soužití v příhraničním Železnorudském regionu v požadované částce 31 500,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/168 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Josefa Havlíčka o poskytnutí dotace na turnaj v malé kopané v požadované částce 1000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/171 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje Smlouvu o poskytnutí účelové dotace pro spolek Otevřená Šumava a pověřuje starostu podpisem smlouvy. Zároveň schvaluje dle smlouvy finanční dotaci ve výši 10 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/172 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Plzeňského kraje o poskytnutí dotace na zajištění dopravní obslužnosti území Plzeňského kraje v roce 2019, v požadované částce 89 650,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/174 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Správy národního parku Šumava o poskytnutí dotace na částečnou úhradu nákladů souvisejících s provozem Zelených autobusů v roce 2019 v požadované částce 30 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/176 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Top race agency, z.s.o poskytnutí dotace na realizaci Závodu běžecké série v horském běhu a trekingu, ROCK POINT – Horská výzva 2019 – Železná Ruda v požadované částce 25 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/178 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Rané péče Kuk, z. ú., Plzeň o poskytnutí dotace na terénní sociální službu rodinám s dětmi v Železné Rudě, v požadované částce 10 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/180 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Oblastní charity Sušice o poskytnutí dotace na zajišťování sociální služby pro Město Železná Ruda, v požadované částce 90 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/182 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Spolku VLČÍ MÁKY o poskytnutí dotace na činnost spolku VLČÍ MÁKY v požadované částce 20000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/184 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od R TEA-MU, Praha o poskytnutí dotace na plavecko-běžecký pohár v požadované částce 10000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/186 - Zastupitelstvo města Železná Ruda neschvaluje žádost od Města Klatovy o poskytnutí dotace na poskytování služby sociální prevence – terénních programů pro uživatele návykových látek nebo omamných a psychotropních látek, v požadované částce 4 640,- Kč z důvodu, že spolek Ulice neprovádí terénní sociální práci na území města Železná Ruda.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/188 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje Smlouvu o poskytnutí účelové dotace Sport Service spol. sr.o. na Evropský pohár ve sjezdu horských kol IXS Downhill Cup Špičák a pověřuje starostu podpisem smlouvy. Zároveň schvaluje dle smlouvy finanční dotaci ve výši 50 000,- Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/189 - Zastupitelstvo města Železná Ruda neschvaluje žádost od Železná Ruda bez hranic z.s. na přípravu akcí na podporu přeshraniční spolupráce, v požadované částce 20 000,- Kč. Z důvodu, že budou v budoucnu podpořeny jednotlivé akce spolku.

Pro: 7 Proti: - Zdržel se: p. Horek, Grund

6/190 - Zastupitelstvo města Železná Ruda neschvaluje žádost od Destinačního spolku Železnorudska na přípravu projektu a čerpání dotací z Plzeňského kraje na propagaci cestovního ruchu pro Železnou Rudu, v požadované částce 30 000,-Kč. Z důvodu nejasností organizační struktury spolku.

Pro: 8 Proti: - Zdržel se: p. Horek

6/191 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Železnorudského folklorního souboru Hořec a Hořeček z.s.o poskytnutí dotace na činnost v požadované částce 40 000,-Kč.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/193 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje nákup setu na opravu místních komunikací.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: -

6/194 - Zastupitelstvo města Železná Ruda bere na vědomí zprávu finančního výboru.

filip brož

Starosta a zastupitelé města se pravidelně setkávají s občany Železné Rudy, diskutují s nimi a sdílí jejich problémy i nápady.

Poděkování

Jménem celé Mateřské školy Železná Ruda děkuji panu Aleši Sekyroví, starostovi SDH Železná Ruda, za předání sponzorského daru ve výši 5 000,- Kč, který byl věnován z výtěžku aukce (kácení májky). Dar bude použit pro potřeby dětí z místní mateřské školy. *Marta Windsor*

Zprávičky ze školky

Léto je v plném proudu a prázdninová nálada se přemístila i k nám do mateřské školy. Každý den využíváme pěkného slunečného počasí k delším pobytům v okolních lesích nebo k veselým hrám s vodou na travnaté ploše před školou. Pojďme se nyní společně ohlédnout za červnovými událostmi, které se udály ve školce. Školní rok začal v tomto měsíci finišovat akcemi, zejména významnými pro naše nejstarší předškoláky. Ti se loučili se svojí důležitou životní etapou raného dětství. Ale nepředbíhejme a pěkně popořádku.

Byl to měsíc delších pobytů v přírodě a výletů do okolí mateřské školy. Začal oslavou Dne dětí, kterou si každá třída zorganizovala dle svých potřeb a možností. V pondělí 17. června nás pozvali z místního spolku železnorudských kynologů na ukázkou výcviku psů. Děti měly také možnost mimo jiné, seznámit se se zajímavostmi, jak může být pes užitečný a důležitý ve službách policie. Na závěr setkání si děti prohlédly výstroj a výzbroj policistů a někteří si také vyzkoušeli simulovaný policejní zásah na nežádoucího pachatele.

Broučci na turistickém výletě

V úterý 18. června připravil pro děti nezapomenutelný zážitek pan Radek Ipser a svezl postupně Broučky a Sluníčka kočárem s koňským spřezáním. Děkujeme.

Následující den, tedy 19. června, proběhly celodenní výlety obou tříd. Broučci se vydali na velký turistický výlet přes „Křížovou cestu“ na Belveder a Sluníčka brzy ráno vyjela do Plzně na návštěvu k hasičům ve Zbirohu. Tuto akci pomohl paním učitelkám zrealizovat pan Josef Jaroš, děkujeme.

Jak již bylo na začátku zmíněno, byl to měsíc, ve kterém si naši předškoláci Sluníčka naposledy užívali her v mateřské škole, než vstoupí do další životní etapy a stanou se žáky základní školy. Se svojí budoucí třídní učitelkou se setkali nejen u zápisu do 1. třídy, ale také při různých společných setkáních ve školce, ve škole. Letos neproběhla z organizačních

Hry v přírodě jsou nejlepší

důvodů tradiční Zahradní slavnost. Bylo milé překvapení z řad rodičů dětí ze třídy Sluníček, kteří připravili pro předškolní děti i jejich paní učitelky slavnost na hřišti. Děkujeme.

Poslední rozloučení s předškoláky vyvrcholilo v pátek 28. 6. předáním dárečků od mladších dětí ze třídy Broučci a tradičním slavnostním „Výkopem“ z mateřské školy, který proběhl v nových prostorách za přítomnosti rodičů. Poté byli předškoláci přivítáni ve škole žáky deváté třídy v prostorách Atria základní školy a později si pochutnali na zmrzlíně.

Za všechny děti i zaměstnance mateřské školy bych Vám chtěla poděkovat za čtenářskou přízeň našeho bloku a popřát hezké a pohodové léto.

Za MŠ zapsala Monika Najmanová, foto autorka

Broučci se těší na léto

Jízda kočárem

Jak nám ve školce chutná

Slavnostní rozloučení s předškoláky

Sluníčka u hasičů – Zbiroh 2019

ŘEDITELSKÝ ŠUPLÍK

Školní plavecká škola

V měsíci červnu nám konečně přálo počasí a my jsme se mohli vydat uskutečnit plavecký kurz žáků prvního stupně. Ve třídách naší základní školy máme zdatné plavce, ale i jedince, kteří se s vodou nemají příliš v lásce. Jsme však rádi za to, že všichni do jednoho se opravdu snažili a pracovali na zdokonalení jednotlivých plaveckých stylů, skoků do vody a správném dýchání pod vodní hladinou. Letos poprvé jsme využili služeb penzionu Samoty, kde jsme byli velmi spokojeni. Tímto bychom chtěli poděkovat majiteli a provozovateli penzionu Samoty za možnost návštěvy bazénu a za vstřícný přístup a ochotu.

Petra Šestáková, třídní učitelka

Start mladších žáků v běžecké části školního duatlonu.

Závod starších děvčat nejlépe zvládla Amálka Pospíchalová, běžící v popředí.

Slavnostní rozloučení železnorudských devátáků proběhlo před zaplněnou školní aulou. Uprostřed třídní učitel Pavel Staněk.

ZDRAVOTNÍCI V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Po vítězství v krajském kole soutěže mladých zdravotníků 8. června ve Vejprnicích čekalo obě hlídky klání v republikovém kole, a to 22. června v Českých Budějovicích.

Vyrazili jsme již v pátek odpoledne, a to školním bussem a autem pana Aleše Sekyry. Po příjezdu jsme si prohlédli krásnou jihočeskou metropoli a uložili se ke spánku na vysokoškolské koleji, abychom nabrali sílu do sobotní soutěže.

Sobota nás uvítala nevlídným počasím, ale naši náladu to nepokazilo, byli jsme odhodláni bojovat! Po slavnostním nástupu jsme se rozešli na soutěžní stanoviště, a sice mladší pod dohledem pana Josefa Škacha, a jako přihlížejících pana Aleše Sekyry a Marka Jichy, a ti starší pak pod mým "dozorem".

Všichni soutěžící se snažili předvést co nejlepší dovednosti z první pomoci, a tak jim byla odměnou nesoutěžní stanoviště hasičů a charity ČČK.

Přesto, že se naši zdravotníci snažili, na umístění nejvyšší nedosáhli. Starší obsadili šestou příčku a mladší až desátou, ale přesto jim patří velký dík za reprezentaci Plzeňského a Karlovarského kraje, klatovského okresu a hlavně našeho města a naší školy!

Touto cestou bych chtěla ještě jednou poděkovat všem dětem za obrovské úsilí, které dokázaly při přípravě na všechna kola soutěží, dále pak rodičům za vstřícnost a podporu moji i dětí, zvláště pak panu Josefu Škachovi a Aleši Sekyrovi. A nakonec – doufám, že se budu, pokud mi to zdraví dovolí, setkávat se zájemci o zdravotní kroužek na naší škole i příští školní rok.

Jana Prošková
Ctirad Drahorád, ředitel školy, foto autor

Městská knihovna Železná Ruda

Železnorudské kroniky a Porta fontium

K úvazku knihovnice v Železné Rudě již řadu let náleží povinnost vedení kroniky města. Tu podle zákona 132/2006 Sb., o kronikách obcí musí vést každá obec. Město Železná Ruda ji vede v elektronické podobě s následným tiskem každého kalendářního roku. Kroniky se po 10 letech od dopsalí předávají do Státního okresního archivu v Klatovech, kde je naskenují a vystaví na webových stránkách www.portafontium.cz.

Porta fontium je společný projekt západočeských a bavorských archivů, který spojuje archiválie do jednoho virtuálního celku. Prostřednictvím webového portálu je umožněno široké veřejnosti nahlížet do zdigitalizovaných matrik, kronik, úředních knih, listin, periodik a fotografií. Poměrně snadno si tak každý místní může z domova dohledat své předky, sestavit rodokmen a udělat obrázek o životě třeba až do 16. století.

Bohužel se celá řada železnorudských kronik ztratila, takže na portálu Porta fontium můžete nalézt jen tyto:

Kronika fary Železná Ruda 1787-1933

Kroniky obecné (národní, základní) školy Železná Ruda 1919-1937, 1945-1989

Kronika učňovské školy 1978-1991

Kroniku města (tělesná kultura) Železná Ruda 1880-1987

Kroniky města Železná Ruda 1973-1978, 2007, 2008

Kroniku obce Špičák 1945

Kronika fary Hojsova Stráž 1820-1946

Kronika obce Hojsova Stráž 1948

Pokud byste věděli něco o dalších kronikách, neváhejte se s informacemi obrátit na Městskou knihovnu v Železné Rudě. Byla by škoda, aby dílo takového historického významu přišlo vniveč. Okresní archiv v Klatovech vyhotovuje v případě zájmu předávajícímu zdarma analogovou i digitální kopii.

Petra Demjanová, knihovnice

Tel: 376 387 023

e-mail: knihovnaruda@tiscali.cz

Prázdninová otevírací doba knihovny:

Červenec: Běžná otevírací doba, zavřeno 15. - 17. 7. 2019.

Běžná otevírací doba:

Pondělí 12:00–18:00

Úterý: 12:00–16:00

Středa: 12:00–16:00

Srpen: Otevřeno pouze **každé úterý**

12:00–17:00, kromě úterý 13. 8. 2019.

ALANYA KEBAB

Rooseveltova 7, Plzeň
Klostermannovo náměstí,
Železná Ruda

!! Rozvoz Kebabu !!

**OBJEDNÁVEJTE KEBAB
V ŽELEZNÉ RUDĚ ONLINE NA:
top-kebab.cz**

Připomínka 290. výročí položení základního kamene

Dne 22. srpna 1729 byl položen základní kámen ke stavbě kostela Panny Marie Pomocné z Hvězdy v Železně Rudě, jak oznamuje chronogram nad severním portálem.

P. Antonín Prokeš, který tu působil v letech 1969 – 1986, nechal vytvořit tabulky ke každému chronogramu na vchodech. Na nich byl uveden latinský text, jeho český překlad i způsob sčítání římských číslic. Ještě donedávna zůstala čitelná už jen jedna tabulka. Díky Městskému úřadu v Železně Rudě byly pořízeny tabulky nové (přesně podle původního návrhu P. Prokeše) a před několika dny je pan Jan Škývara na kostel připevnil. Osazení těchto tabulek je tak naším skromným příspěvkem k nadcházejícímu výročí.

Veřejnosti je jistě známo, že náš milý P. Vendelín Zboroň byl náhle v polovině ledna 2019 suspendován. Pak se tu při slavení mši nějaký čas střídali kněží ze Sušice, z Klatov apod. A protože dlouho nebylo jasné, kdy farnost převezme nový administrátor, nebylo možné ze strany církve připravovat rozsáhlejší oslavu tohoto výročí.

Teprve 1. června se správcem farnosti stal P. Robert Paruszewski a ten rozhodl, že

24. 8. 2019 v 17 hodin začne mše sv.,

při které bude 290. výročí položení základního kamene připomenuto. A hned od 18. hodiny bude následovat program, v němž úvodní slovo přednese pan starosta Filip Smola a příspěvky dalších řečníků zpestří Železnorudský smíšený sbor duchovními písněmi.

Za římskokatolickou církev vás všechny srdečně zve P. Robert Paruszewski a místní farníci.

Lidmila Kováčsová, kostelnice

Koncert dvou sborů

Železnorudský smíšený sbor vás srdečně zve na „Letní koncert“ dvou sborů. Hostujícím sborem je Bohemiachor - je to zhruba šedesátčlenný sbor, který je výjimečným tím, že jeho členská základna pochází z různých koutů České republiky. Těžiště Bohemiachoru spočívá v pravidelné spolupráci se špičkovými českými i zahraničními sbormistry. Vznikl v roce 1993. Současnými dirigenty jsou Vít Novotný a Jiří Mátl.

Program koncertu je sestaven z jednotlivých vystoupení jak našeho sboru, tak Bohemiachoru a zazní i společné vystoupení obou sborů pod střídavým vedením dirigentů Martina Červenky, Víta Novotného a Jiřího Mátle.

Doufám, že tato mimořádná akce potěší svou výjimečností nejen nás, zpěváky, ale přispěje i ke kulturnímu obohacení návštěvníků Železnorudských slavností.

Liba Löffelmannová

LETNÍ KONCERT

V RÁMCÍ ŽELEZNORUDSKÝCH SLAVNOSTÍ

V ŽELEZNORUDSKÉM KOSTELE
PANNY MARIE POMOCNÉ Z HVĚZDY

SOBOTA 3. 8. 2019 V 17:00

ÚČINKUJÍ:

**ŽELEZNORUDSKÝ SMÍŠENÝ SBOR
A BOHEMIACHOR**

POD VEDENÍM SBORMISTRŮ:
MARTINA ČERVENKY, JIŘÍHO MÁTLA A VÍTA NOVOTNÉHO

Pietní místo, věnované památce Barabů, je opět zkulturnováno

Jako každý rok, i letošní pozdní jaro bylo poznamenáno úklidovými pracemi, čištěním, sekáním trávy a kultivací různých veřejných míst.

Ruku k dílu přiložili i členové Železnorudského Klubu, kteří se před svátkem, oslavujícím věrozvěsty, vypravili k pomníku Barabů, aby zde upravili okolí pomníku, natřeli lavičky i informační tabuli, zastříhli tůje, shrabali trávu a toto místo tak připravili na letní sezónu. Ještě zbývá opatřit kříž novým věncem (což samozřejmě bereme na svá bedra) a pietní místo je hned útulnější. Autorem i duchovním otcem pomníku, věnovaného italským (a nejen jim) dělníkům, jež zahynuli při stavbě špičáckého tunelu, je Václav Chabr, předseda Železnorudského Klubu.

Světluš Chabrová, Železnorudský Klub

RYSÍ SLAVNOSTI

Letošní Rysí slavnosti se uskutečnily v pohodové atmosféře letního, slunečného dne. Starosta Železné Rudy, pan Filip Smola, přivítal všechny přítomné, vyzdvihl organizační zajištění slavností, které měl na povel 2. místostarosta, pan Filip Brož a popřál všem příjemnou zábavu. Poté zavítal mezi návštěvníky, aby svlažil hrdlo zlatavým mokem, stejně tak, jako všichni ostatní. Využili jsme příležitosti a zeptali se starosty města, jak se mu líbí na slavnostech: „Jsem velmi spokojený, vidím, že vše probíhá tak jak má, návštěvníci se dobře baví a panuje zde báječná atmosféra, tak jak se na letní slavnost patří.“ A my dodáváme, že s přibývajícím časem dobrá nálada návštěvníků neubývala, ba naopak.

Stánkaři se činili, hudebníci hráli, nechyběla samozřejmě atrakce v podobě parní lokomotivy, zvané Šlechtična, která zajišťovala jízdu historickým vlakem z Alžbětína na Špičák a zpět. Také oblíbené jízdy inspektorskou drezínou patří ke koloritu Rysích slavností. Vozidla a motorky z kategorie veteránů mají své obdivovatele a zaslouží si pozornost návštěvníků. Jízdy v kočáře, taženém koňmi pana Ipsera, malování na obličej, sabráž, soutěže v degustaci moravských vín a aktivní účast přátel z partnerského města Aldeno, kteří představili španělské rytmy, to vše bylo k vidění a slyšení na nádraží v Alžbětíně. Celým dnem návštěvníky provázal oblíbený moderátor Radek Nakládal. Takže za rok se budeme těšit opět nashledanou.

Redakce ŽZ

Česko – bavorská neděle

následovala hned po Rysích slavnostech. Program byl taktéž bohatý, hudební produkce se střídaly jako na drátku. Velký Bleší trh zářmoval celé nedělní setkání a návštěvníci si mohli odnést praktické, ale i roztodivné předměty, tak, jak se na správný „blešák“ sluší a patří. Pomyslnou „třešničkou na dortu“ bylo vystoupení pěveckého a tanečního souboru Hořec a Hořeček.

Redakce ŽZ

SKŘÍTKOVÉ Z GRÁDLU SE K NÁM OPĚT VRACEJÍ

Stalo se již mnohaletou tradicí, že poslední školní výlet žáků 5. ročníku, patří návštěvě nádherné krajiny Šumavy. Naposledy zde společně prožíváme příjemné okamžiky při nejrůznějších kulturních i sportovních aktivitách. Pravidelně procházíme Povyďím, navštěvujeme historicky významná místa i stavby nebo posilujeme sportovního ducha pěší turistikou. Nejvíce jsme se vždy těšili na pohádkové postavičky skřítků, kteří nás vedli stezkou až k hotelu. Jaké bylo naše překvapení, když před dvěma lety všichni skřítki zmizeli. Přestože přijíždíme z obce Tři Sekery, vzdálené od Železné Rudy více než 200 km, bylo nám to moc líto. Rozhodli jsme se skřítky najít a poprosit je, aby se s námi na pohádkovou stezku vrátili. Šikovný pan truhlář vyrobil domečky, děti našly skřítky a pak už stačilo pustit se do práce. V neděli 23. 6. 2019 jsme se vydali s kůly, domečky a obrázky skřítků na již zapomenutou stezku. Pomáhala nám mapa, kterou skřítki na Grádlu nejspíš ve spěchu zapomněli. Kolem poledne jsme umístili posledního skřítku Pivničku přímo u hotelu a stezka znovu ožila. Až po ní půjdete, zaposlouchejte se do příběhů, které vám skřítkové budou vyprávět. Chraňte je, ať se už nikdy neztratí. Moc by nám chyběli.

Kolektiv pedagogů a žáků ze Základní a mateřské školy Tři Sekery

Velké poděkování patří paní ředitelce Ivě Zahálkové a jejím velkým malým pomocníkům.

*Za hotel Gradl
Marcela Malá*

Železnorudští kynologové jsou velmi aktivní a úspěšní

Dne 22. 6. uspořádali kynologové zkoušky podle KJ ČR Brno. Rozhodčí byl Stanislav Uriánek, nastoupilo 7 psůvůdů a všichni uspěli.

ZOP – zkouška ovladatelnosti psa

Petra Uldrychová ml. 93 b., výborně, ZKO Žel. Ruda
Petra Uldrychová st. 96 b., výborně, ZKO Žel. Ruda
Renata Neumannová 96 b., výborně, ZKO Žel. Ruda
Michaela Mottlová 87 b., velmi dobře, ZKO Klatovy 1
Markéta Zýka Hojková, 82 b., velmi dobře

ZPU1 – zkouška upotřebitelnosti psa 1. stupně

Renata Neumannová 138 b., velmi dobře, ZKO Železná Ruda
Pavla Hýbnerová 146 b., výborně

Za pomoc děkujeme Tomáši Miškoví, který se zhostil vedoucího zkoušek a Pavlině Hýbnerové, která dělala pomocníka při přenášení psa cizí osobou.

*Renata Neumannová
ZKO Železná Ruda*

...co tehdy psaly Národní Listy o Šumavě...

13.

Jak rychle rostou houby?

Národní Listy, dne 8. 9. 1925, dr. Chodounský

Pochyboval jsem vždy, že by tak složitá ústrojí, jako jsou kloboukaté houby, mohla dorůstati přes noc, jak se všeobecně věří, a přesvědčil jsem se o letošním pobytu na Šumavě, že tato víra jest opravdu bezpodstatná.

Měřili jsme se sl. Mil. Burešovou řadu hub přesně každých 24 hodin a třeba, že naše zkušenosti nejsou hromadné, stačí snad k orientaci v této otázce. K pokusům volili jsme výborné houbové revíry na šumavském Špičáku za příznivé pohody mezi 20. a 30. srpnem t. r., kdy bylo vydatných dešťů a dost sluníčka a tepla.

Jak moje podrobné záznamy mohou dosvědčiti, měřbu vykonávali jsme s obezřetností, neboť jsme věděli, že jen trochu nedelikátní dotyk houby může další její rozvoj zastaviti. Všechna výživa houby závisí totiž na tom, zůstane-li v neporušeném spojení se svým mateřským podhoubím. Toto podhoubí, šířící se pod mechem do větších a větších kruhů, sestrojeno jest z bílých nitek-buněk, což vše nám představuje právě tu vlastní houbu, která sama nikdy nad povrch půdy nevyrostá.

Teprve když dospěla určitého věku, což trvá snad několik let, vyžene ze sebe plodnice, které vyrůstají nad povrch mechu a které jmenujeme hříbem, klouzkem, muchomůrkou atd. Dokud ten hřib, klouzek, křemenáč atd. jest v neporušeném spojení se svou mateří pod zemí, může růsti, jinak se zastaví jeho výživa a hřib, klouzek a. j., zakrní.

Jest všeobecným zvykem při nálezu hříbu – hmatati kolem něho v mechu, neb odhrnovati jej, čímž se podhoubí hříbové důkladně potrhá a ničí. Což divu, že tu hříbeček, kterého houbař ponechal na místě pro přílišnou nepatrnost, po 24 hodinách nalezen byl právě tak malinký jako včera! Tuto „zkušenost“ učinilo mnoho houbařů a odtud heslo: „seberte každého i nejmenšího hříba – neboť hřib přestane růsti, když se na něj člověk podívá“. Přicházeli jsme mořiti naše houby každých 21 hodin a radovali se, jestliže jsme se s nimi shledali, což se bohužel, stalo dost zřídka. Většího hříba

ka nám vybrali a ostatní buď vykopli neb rozmlátili tak, že jsme dochovali do konce 5. dne pouze 4 houby.

Naše houbové revíry nalézaly se v sousedství Prokopova hotelu na Špičáku a vyznali jsme se v nich dobře; však přes to museli jsme označit místa, kde ty „naše“ houby rostly. Tak jsme např. měli tři ryzce dva kroky nalevo od hájenského sloupu s číslem 10; zde rostly mezi dvěma svorovými balvany, jichž polohu, jakož i vzájemnou polohu oněch tří ryzců a) b) c) jsem zakreslil do zápisníku. Nešlo to jinak, jestliže jsme chtěli býti jisti své věci. Trefiti na totéž místo třeba v povědomém lese a najisto, může se podařiti, ale také nemusí a nám šlo o naprostou jistotu.

Upouštěje od podrobností, uvádím jen následující výsledky našeho měření: průměr klobouku modráku přibyl do konce pátého dne o 6 cm – přirostl tedy každých 24 hodin průměrně o 12 cm; průměr klobouku ryzce olovnatého vzrostl do 5. dne o 3 cm, ryzců ryšavých o 2-3 cm; modrák přibýval rychleji a stejnoměrněji. Žádná z těchto hub nedokončila svůj vývoj, neboť vzrůst jejich byl pátý den větší ještě než prvý a všechny shledány byly zdravými, nečervivými.

Ostatní houby sledovati jsme mohli ve vzrůstu pouze 2 neb tři dny s podobným výsledkem. Výšku měřili jsme pouze u muchomůrky tygrované i shledali, že za 48 hodin přibyla o 3,0 cm; K třetího přilehlý klobouk měřil v poloměru 5,7 cm, druhého dne 6,3 cm; třetího dne se přes noc rozepjal do polohy vodorovné, ale nepřibýlo mu v poloměru ani milimetr. Byla snad všechna energie vyplývána na rozpětí? Tyto zkušenosti svědčí, že houby rostou pozvolna. Vráť se ze Šumavy do Prahy, hledal jsem marně v některých příručkách a Slovníku naučném nějaký údaj o rychlosti růstu hub; tož jsem se pak vypravil k příteli p. prof. dr. B. Němcovi do botanického ústavu o některou informaci; tu jsem zvěděl, že o věci vyšly asi dvě práce. Prof. Němec sám měřil před dvěma lety ve vlastním lese u Jevan řadu hub s podobným výsledkem jako my.

Jsou zaznamenány v práci vyšlé r. 1924 nákladem České akademie pod titulem „Vypouštění výtrusů plodnic hycienomycetů“.

Z hojných údajů tam uvedených sdělujeme pouze následující: Průměru klobouku křemenáče přibýlo za sedm dní o 91 cm, jiného křemenáče za šest dní o 10 cm. Přirůstal tedy denně jednak o 13, jednak o 17 mm a podobně bylo u celé řady jiných hub.

Vzrůst hub do výšky vysvitne z následujících příkladů: Křemenáč přibýval v 24 hodinách z výšky 1,6 cm na 3,5 cm, 6 cm a 7 cm. Hřib dubový přirůstal za den do výšky z 2,2 cm na 3,5 cm, 6,2 cm, 9,2 cm a 9,3 cm.

Snad stačí uvedená čísla. Prof. Němec shledal dále, že houby za tmy rostou něco rychleji než ve světle a že vzrůst do výšky přestane o nějaký den dříve než vzrůst do šířky. Ze svého pozorování uzavírá p. prof. Němec: „Plodnice hub rouškatých nerostou rychleji než rostliny jevnosubné; vývoj a vzrůst hřibů trvá alespoň 14 dnů.“

Našel-li tedy někdo s vyloučením každé mýlky většího hříba na místě, na kterém den před tím byly všechny houby vybrány – tož se takový nález státi mohl pouze přehlédnutím, jelikož houba mohla býti ukryta trávou, mechem, borůvkám ap. Vzpomínám tu na modráka, kterého jsme měřili, když byl již tak povyrostlý, že se stal zdaleka nápadným, ukryli jsme ho mechem a listím, jsouce jisti, že nám tak zůstane zachován. Blíživše se ráno k jeho stanovišti, ulekli jsme se nemálo. Modrák nápadně vztyčený rozhlížel se volně po světě. Sílou svého vzrůstu shodil ze své hlavy všechn na ni uložený mech.

Josef Růžicka, Plzeň
gabreta-bayerwald@email.cz

MUDr. Karel Chodounský (1843-1931) byl významný lékař, zakladatel české farmakologie, žák Jana Evangelisty Purkyně. Propagoval veškerý sport; organizoval horskou turistiku a horolezectví. Zúčastnil se slavnostního otevření Klostermannovy chaty na Modravě a také Mattušovy chaty na Pancíři, následně obědu v Prokopově pezionátu na Špičáku.

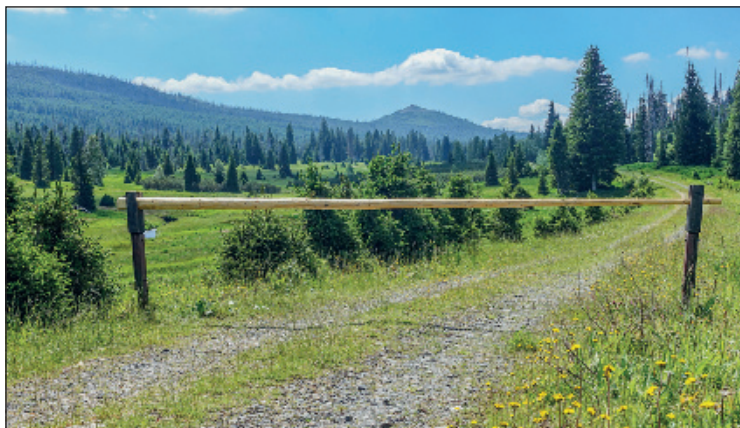
Cesta Luzenským údolím k Modrému sloupu stále uzavřena

Tato ostudná kauza trvá již více jak čtvrt století. Letos v březnu se konečně zabýsklo na lepší časy, když ředitel NP Šumava v tisku sdělil, že s otevřením cesty se do budoucna počítá, s podmínkou schválení nové zonace. A zpráva z června sděluje, že „letos určitě ne“, a příští rok těžko, s ohledem na „rychlost“ procesu schvalování nové zonace.

Tak zase jen bohužel opakující se sliby, které dával již od roku 2015 ministr životního prostředí Brabec. Tehdy uvedl, že do roka se cesta k Modrému sloupu otevře a pak rok od roku termín prodlužoval a jak je vidno, výsledek stále je žalostný. Tak zbývá zas jen neznámená pěšinka úbočím Špičnicku, kde prý je těch tetřevů nejvíce.

„Těší“ mne jen sdělení pana ministra, že se toho určitě dočkám! Pochybuji, že bych byl nesmrtelným. Ale stále věřím, že zdravý selský rozum nad tím politikařením, které si naše Šumava nezaslouží, přece jen zvítězí.

Emil Kintzl, Kašperské Hory

230 let od zahájení stavby Schwarzenberského starého plavebního kanálu

Roku 1735 se ve Chvalšinech narodil Josef Rosenauer. Málokdo tušil, že z tohoto chlapce vyrostle uznávaný projektant a stavitel jednoho významného vodního díla, které bude obdivovat celá Evropa, a které se dochovalo do dnešních dní. Již se sice nepoužívá, ale stále nám připomíná unikátní technickou stavbu. Obdiv a úctu si zaslouží i stovky lidí ze Šumavy, kteří plavební kanál postavili.

Lesy jižní Šumavy byly tehdy hodně nepřístupné. Natož, aby jejich dřevo doputovalo do Vídně či Prahy. Poprvé se Rosenauer plánem na zřízení plavebního kanálu zabýval v roce 1775, a následující rok jej předložil k posouzení a schválení Josefu Adamovi ze Schwarzenberku. Byla to na svou dobu odvážná myšlenka. Umělý kanál by vedl z nepřehledných lesů pod Plechým, Trístoličnickem, Smrčinou a dalšími vrcholy podél česko-rakouské a česko-bavorské hranice. Cesta za vyměřováním trasy kanálu byla velmi nesnadná. K dispozici měl Rosenauer jen krokvič, s nímž určil trasu s téměř neomylnou přesností. Vyšel od nejnižšího položeného bodu u Růžového vrchu (780,5 m. n. m.) a odtud postupoval po úbočích směrem proti proudu budoucího toku, při stoupání 2,4 promile, až do budoucí osady Jelení. Komise pověřená zkoumáním návrhu však snahu projektanta nepodporovala a řešení odkládala. Rosenauera to neodradilo a podal knížeti v roce 1788 návrh znovu. A to s tím, že po dobu 1 roku ponese sám náklady na stavbu kanálu a uhradí si je z výnosu plavby dříví v dalších 5 letech. To však kníže nepřijal. Byla tam řada věcí, především majetkoprávních na rakouské straně, získání dostatečného počtu stálých pracovníků pro těžbu a dopravu dříví ke kanálu a další.

Teprve když byly odstraněny základní překážky spíše technického rázu, začalo se se stavbou kanálu od Růžového vrchu ve směru proti proudu dne 4. května 1789, a po obdivuhodném výkonu 800 až tisíce lidí byla v listopadu téhož roku hotova trasa kanálu vedoucího na rakouském a pak českém území, dlouhá 26,8 km. Náklad činil 26 tisíc zlatých. Po roční přestávce,

kterou stavitel doporučil, se ve stavbě pokračovalo, aby se dosáhlo přítoků bohatších na vodu. Roku 1791 byl kanál doveden k ústí Jezerního potoka a v dalších dvou letech dokončen k osadě Jelení.

Byl to celý, později nazývaný „starý“ kanál v délce 31,64 km. Zároveň byl Jezerní potok upraven pro plavení a Plešné jezero zařízeno jako nádrž k vypouštění vody podle potřeby plavby. To vše se stalo v době, kdy Českokrumlovské panství již spravoval po svém zemřelém otci Janu Josef Schwarzenberk. 12. dubna 1791 bylo na Růžovém vrchu vhozeno první dříví, aby se vyzkoušelo, jaká bude jeho plavba. Povedlo se, byla to velká plavba ještě většího vítězství Josefa Rosenauera. A oslavovalo se, bylo i proč. Takové dílo bylo prvním v Evropě.

Ing. Josef Rosenauer se podílel i na projekci a stavbě **Vchynicko-Tetovského plavebního kanálu** v tehdejší Prášílském polesí.

A jak to pokračovalo dál s další částí **Schwarzenberského kanálu**, tak to nechám na vás čtenářích. Zdali si to najdete na internetu či zda si v rámci dovolené či prázdnin uděláte výlet k oběma kanálům na plavení dříví a navštívíte obec Chvalšiny, kde je krásné muzeum s levným vstupem a hlavně s dalšími informacemi o tomto unikátním díle, ale i ze života člověka, který ho projektoval a nechal postavit. Pokud tak učiníte a budete stát před obrazem Josefa Rosenauera a dívat se mu do očí, tak se možná, jako já, lehce pokloníte a vyslovíte slůvka „díky mistře“.

Na úplný závěr jedno zamyšlení i pro současnost. Sedm měsíců trvalo postavit kanál v délce 26,8 km v nepropustném lese Šumavy s ručním nářadím. Jak dlouho trvá postavit dálnici v této délce s dnešní technikou a technologií???

Václav Větyška, Nýrsko

Novinky z Národního parku Šumava

Správa Národního parku Šumava letošní rok věnuje problematice ochrany ptactva.

V návštěvnických centrech navíc rozšiřuje nabídky programů.

Rok 2019 je v Národním parku Šumava věnován ptactvu v rámci „Ptáčího roku“. Správa Národního parku Šumava chce tak přiblížit široké veřejnosti vývoj populací jak známých chráněných druhů, jakou jsou tetřevi, tetřívci či sokoli, tak problematiku méně známých a méně viditelných druhů ptáků, kterým ubývá přirozeného prostředí pro jejich život.

„Takovými druhy jsou například chřástal polní, bekasina otavní, linduška luční nebo bramborníček hnědý. To jsou ptáci, kteří se ještě před pár desítkami let vyskytovali běžně na mnohých místech Česka, jenže stále vyšší intenzita hospodaření na polích a loukách jim zmenšuje životní prostor. A tak přežívají v místech, kde jim ještě nějaký životní prostor zbývá, tedy i v chráněných oblastech jako je třeba Národní park Šumava,“ vysvětluje ornitolog Správy NP Šumava Aleš Vondrka.

Na druhé straně, některé ptačí druhy nám dokazují, že pokud se jim vytvoří prostor, který potřebují pro svůj život, jsou jejich populace schopny se vcelku úspěšně zvyšovat.

„Pozorujeme to třeba na sokolu stěhovavém, kdy v 80. letech nebylo potvrzeno žádné hnízdění. V současnosti je jen na Šumavě 8 hnízdících párů, které každoročně vyvádějí mladé. I populace tetřeva hlušce jde nahoru. V devadesátých letech jsme registrovali na území Šumavy jen zhruba 150 jedinců. Poslední společný monitoring z let 2016 a 2017 na území Šumavy a Bavorského lesa a okolí potvrdil, že se populace rozrostla na skoro 600 ptáků,“ říká Aleš Vondrka.

Pro letošní léto připravujeme pro návštěvníky národního parku Šumava množství novinek v oblasti programů pro veřejnost. Každý týden nabídnou obě Návštěvnická centra – Srní i Kvilda - zážitkové programy pro rodiče s dětmi. Společně s lektory se děti spolu s rodiči vydají nejen do výběhů zvířat, ale také se hravou formou dozví mnoho nového ze života vlků, rysů či jelenů.

Například program „Svět Vlků“ přímo u vlčího výběhu na Návštěvnickém Centru Srní je určen pro školní kolektivy všech věkových kategorií, od malých dětí z mateřských škol až po studenty středních škol. Kromě této pravidelné nabídky proběhnou stěžejní akce návštěvnických center Den vlka, který bude organizován v návštěvnickém centru Srní ve dvou termínech 24. července a 21. srpna a dále Den rysa ostrovida a Den jelena evropského 10. července, respektive 7. srpna.

Převzato z TZ Správy NP Šumava

Vichřice na Šumavě v roce 1929

Dne 4. 7. 1929 napadlo na Šumavě 30 cm ledových krup, úroda byla zničena, v Bavorsku při této větrné smršti přišlo o život celkem 34 lidí.

Kvilda – 4. 7. 1929, byl krásný slunný den. Pozdě odpoledne se objevil jediný mohutný mrak, vystupující jako věž do veliké výšky. Po chvíli začal vát silný vítr a hnál před sebou sírově žlutý opar. Vítr zvedal ze země seno, zeminu, křoviny i větve. Silně se ochladilo a setmělo. Pak udeřil blesk a v zápětí začalo silné krupobití. Kroupy byly velikosti slepičích vajec. Lidé, kteří byli v tom čase venku a nemohli se ukrýt, byli tehdy kroupami do krve potlučeni. Celá bouře netrvala dlouho, napáchala však ohromné škody. V obci byla polovina oken rozbita, seno zničeno a v lesích vznikly ohromné polomy. Jen díky tomu, že již byly k dispozici chemické prostředky proti kůrovci, neopakovala se následná kůrovcová kalamita jako v roce 1870. I tak to byla nejhorší přírodní kalamita za řadu desetiletí.

Václav Veřejška, Plzeň

Aktivní sobota 2019

v Dobré Vodě u Hartmanic **27. 7. 2019**
od **10:00** hodin v Domu sv. Vintíře

Spolek Šumavské cesty z.s. pořádá pro všechny malé i velké kutily den v Dobré Vodě. Přijďte si pomoci šišek, klaců, lepidla a barev vyrobit pravé šumavské strašidélko, nebo třeba originální tašku, s kterou si na Šumavu vzpomenete při každém nákupu. Vše co si vyrobíte, vám pochopitelně zůstane.

Už víte co budete dělat poslední sobotu v červenci?
No přece vezmete děti a vyrazíte na Šumavu.

Bližší informace na:
sumavske.cesty@centrum.cz,
nebo na tel. +420 608 672 782

Sportovní Club Černý, z.s.

Janáčkova 1881/83

323 22 Plzeň

Železná Ruda – lesní sportovní areál Belveder opět hostil horská kola

22. června proběhl ve sportovním areálu závod

„Velká cena Železná Ruda“ – open pohár Plzeňského kraje horských kol XC.

Tento závod je zařazen v seriálu PAL (Plzeňská amatérská liga horských kol) Pal Cup 2019.

Nad závodem převzal záštitu starosta města Železná Ruda Filip Smola. Závodilo se ve 20 kategoriích, od dětí 6 let po veterány.

Celkem startovalo 146 závodníků, z toho 102 bylo do 15 let.

Vítězové jednotlivých kategorií

U7 – Málek Matěj / Kejzlarová Pavlína

U9 – Škopek Patrik / Vítková Nela

U11 – Novák Matěj / Kroupová Jolana

U13 – Zeman Petr / Jedličková Nela

U15 – Dobrý Lukáš / Hodlová Nikola

Ž 23 elite – Částková Jiřina

U 23 ženy – Baarová Petra

U 19 juniorky – Veverková Kateřina

U 17 kadetky – Šmídová Adéla

U 19 junioři – Chrz Petr

U 17 kadeti – Teršl Robin

M50 – Mandaus Jiří

M 23 elite – Morgenstein Libor

U23 – Skřička David

M40 – Chyba Jiří

Lesní sportovní areál a tratě na něm vybrané sklídili opět poděkování od všech závodníků i doprovodů. Závodníci si pochvalovali nejen terén, ale i prostředí v horském lese.

Pořadatel Sportovní Club Černý ještě jednou děkuje všem, kteří umožnili uspořádání tohoto závodu – Lesy ČR, Chráněná oblast Šumava, Ž. Ruda, HS Šumava, TJ Tatran Ž. Ruda, Syvres a.s., Expert K+B Elektro, STK Rybnice, Inkospor.

Věříme, že závod v tomto prostředí areálu je dobrou nabídkou sportovního využití a přivede na Šumavu mnoho cyklistů, kteří se sem vrátí a poznají další cyklotrasy, které okolí nabízí.

Celkové výsledky na:

www.3sc.cz, www.pal-mtb.cz

Za pořadatele:

Černý Milan, ředitel závodu

ČERNÉ JEZERO

VLÁČKEM ŠUMAVLÁČKEM

ŠPIČÁK SEDLO
ČERNÉ JEZERO

JÍZDNÍ ŘÁD: 15. 6. – 29. 9. 2019
ÚTERÝ – NEDĚLE

Spížák „sedlo“ – Černé Jezero				
km	odjezd	odjezd	odjezd	odjezd
0	9:00	11:00	13:00	15:00
3,6	9:20	11:20	13:20	15:20
Černé Jezero – Spížák „sedlo“				
km	odjezd	odjezd	odjezd	odjezd
0	10:00	12:00	14:00	16:00
3,6	10:20	12:20	14:20	16:20

Jezdí denně mimo pondělí.
Informace u provozovatelů: Město Železná Ruda, IČO: 00256354, DIČ: CZ00256354, www.zeleznaruda.cz

Ceník jízdného:
 1) Jedné osobě (délka 5 – 15 let, důchodci 70+): 30,- Kč / jízda
 2) Rodinné (2 dospělé a 2 děti): 50,- Kč / jízda
 3) Rodinné (2 dospělé a 2 děti): 120,- Kč / jízda
 4) Děti do 5 let a ZTP/P: Zdarma

KAŠPERK

LÉTO NA KAŠPERKU

NOČNÍ PROHLÍDKY

11. – 13. 7. 2018, 15. – 17. 8. 2018

FAIRY DREAM

27. 7. 2018

KONCERT STŘEDOVĚKÉ A KELTSKÉ HUDBY

ROZMARNÉ LÉTO

30. 7. – 1. 8. 2018

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ SPOUKU KAŠPAR

ROZMARNÉ LÉTO BONUS

2. 8. – 3. 8. 2018

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ SPOUKU KAŠPAR

ENIGMATICKÉ VARIACE

23. 8. 2018

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ M.ŠTRÁNSKÝ, J.MALĚŘ

PŘEDPROJEJ ONLINE VSTUPENEK A VÍCE INFORMACÍ:
WWW.KASPERK.CZ
 +420 376 584 354 info@kasperk.cz

FJ SRK Železná Ruda

Vážení příznivci sportu a fotbalu zvláště, dovolte, abychom v krátkosti shrnuli uplynulou fotbalovou sezónu a činnost oddílu.

Stalo se toho poměrně hodně. Po podzimní části posledního ročníku v okresním přeboru mužů končilo naše družstvo v tabulce na posledním místě se ziskem pouhých 3 bodů za jediné vítězství. Během zimní pauzy došlo při valné hromadě k volbě nového vedení, kde se předsedou FJ SRK Železná Ruda stal Jaroslav Pikal, místopředsedou Filip Brož a dalšími členy výboru Václav Junek, Jaroslav Balda st. a Jan Kroupar, sekretářem klubu byl vybrán František Kačírek.

Okamžitě jsme se ujali činnosti, uspořádali schůzi hráčů, kde jsme se vzhledem k předchozím výsledkům pokusili řešit nastalou krizovou si-

tuaci. Poté jsme uspořádali několik brigád. Před začátkem jarní části jsme při nich zabetonovali nové branky, uklidili budovu na hřišti a opravili několik provozních věcí. Při tom všem patří hlavní díky rodině Baldů, kteří zde při rekonstrukci „klubovny“ odpracovali více času než všichni ostatní z oddílu dohromady. „Klubovna“ je vymalována a nově vyzdobena klubovými trofeji, dřívějšími dresy a historickými fotografiemi.

Přes veškerou snahu několika hráčů se v jarní části výsledky oddílu příliš nezlepšily a přes několik velmi dobře odehraných zápasů jsme občas zbytečně prohrávali poměrně jednoduchá utkání. A tak zisk dalších 9 bodů v jarní části nestačil k udržení v Okresním přeboru, tudíž letošní sezonu budeme hrát ve III. třídě. Začínáme 10. srpna od 17:00 v Plánici, následně hrajeme 17. srpna první domácí zápas od 17:00 s Kolincem.

Po skončení sezóny se rozhodl ukončit svou činnost dlouholetý trenér mužů Jan Kroupar. Za

Instalace nových branek před jarní částí

jeho nelehkou letitou práci a snahu, kdy mnohdy sháněl hráče na zápas na poslední chvíli a obětoval fotbalu desítky hodin měsíčně, mu patří veliký dík. Bohužel se z našeho klubu rozhodli 3 hráči odejít, takže situace bude opět o trochu složitější. Naštěstí se podařilo 2 posily sehnat, tak doufáme, že to bude „čerstvý vítr“ do našich řad. Novým trenérem se stal Jaroslav Balda st., kterému bude vypomáhat Václav Snášel a tak nám nezbyvá, než jim popřát mnoho štěstí a svědomitějších hráčů. Poděkování patří také několika našim „ultra fans“, kteří s námi jezdili snad na všechny venkovní zápasy. Doufám, že vám všem budeme v letošním ročníku přinášet více výher a lepší zážitků z fotbalu.

Filip Brož

Jarda Balda st. při malování „klubovny“

Nový traktůrek pro údržbu hřiště. Děkujeme městu za jeho zakoupení. Podaří se nám tak udržet jeden z nejlepších trávníků a hřišť v okrese. Spokojený správce Luboš Kroupa.

Měření hloubky a teploty Černého jezera

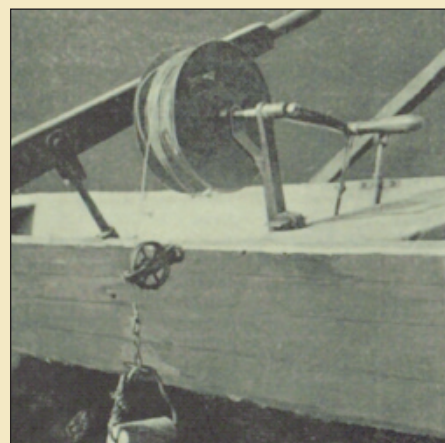
Vesmír, Ant. Frič, č. 2, 01. 11. 1895

O hloubce jezer šumavských panovaly dříve různé pověsti, buď že nemají vůbec dna, aneb že jsou na sta metrů hluboká. Teprve v 70. letech zjistil jsem jen povrchním měřením, že Černé jezero jest pod stěnou asi 38 metrů hluboké. Měření se strany lesnického úřadu provádělo se v zimě pomocí prosekaných v ledu děr a zjisťovalo největší hloubku asi na 40 m. Když jsme r. 1892. počali s měřením hloubky jezera, tu jsme brzo shledali, že provazce na suchu metr měřící, ve vodě se až o 20% zkrátily, a tak se stalo, že se naměřilo více, než vskutku bylo. Z té příčiny odhodlali jsme se použít k měření kovového provazce, který jsme na zvláštním bubnu natočený měli, kterýžto přístroj zhotoven byl laskavým dovolením p. ředitele vl. rady Tilleho v dílně vyšší průmyslové školy.

Provazec označen od metru k metru mosazným drátem, a každých 5 m kroužkem z červeného hedvábí. Drát se závažím spouštěn

přes kladku a rychlost bubnu bržděna pomocí vesla. K zadržení bubnu slouží provazec na la-vice upevněný. Před měřením, které mělo za účel zjištěním asi 100 bodů podobu dna sezna-ť, označili jsme kol břehu jezera asi 20 bodů vápnem, tu strom, tam kámen, onde zase pařez nebo tyč v lesním průseku. Tím umožněno postaviti loďku na určité místo mezi 4 body a za-nésti nalezenou hloubku a plán jezera, na němž označené body byly čarami spojeny. Nejprve se kupř. našlo místo mezi stěnou a splavem, pak se loďka o 90° otočila a postavila přespříc jezera, např. mezi pavilonem a průsekem; pak se teprv závaží pustilo do hloubky a při vytahování závaží na drátu počet metrů odčetl. Toto měření bylo však možné jen za úplného bezvě-trí, které jest na jezeře Černém velkou vzác-ností, a musili jsme zrovna číhati na podobné okamžiky a pak co možná rychle několik bodů změřiti. Jakmile trochu větřík vanul, stála loď již jinde, než kam závaží dopadlo, lano stálo šikmo a měření udávalo nepravé číslice.

Jak vidí čtenář, je provedení podobné práce možné jen tehdy, když může se ve stanici u je-zeza delší dobu bydleti. Tímž přístrojem spou-štěli jsme teploměr hlubinný, pořízený od firmy Negretti & Zambra v Londýně asi za 35 zl.

Zařízení pro měření hloubky Černého jezera

Princip toho teploměru jest, že sloupec rtuťový, který kupř. v hloubce 40 m ukazuje 5 stupňů, se při vytáhnutí překlopujícího se teploměru utrhně, a tak v druhém konci roury přesně ukáže, mnoho-li dole bylo tepla, aniž toto datum se mění vytahováním teploměru vyššími teplejšími vrstvami. Takového přístroje užívá se při měření teploty moře ve velkých hloubkách, a aby tlak vody nerušil pozorování, je dolní část teploměru uzavřena v silnou rouru, rtuť obsahující.

Měření teploty v jezeře Černém vyžadovalo mnoho času a mnoho trpělivosti. Předně musila loď být zakotvena pomocí velkého kamenu na silném provazu upevněného, pak musil teploměr na každém bodu od 5-5 metrů být ponechán 10 minut, protože velmi pomalu pracuje. Výsledek byl, že teplota vzduchu jeví nápadný vliv jen až do 10 m, nepatrný až do 25 m a hlouběji již nalézáme stejnou teplotu od 25 m až ke dnu.

Kupř. dne 28. června 1894:

Vzduch	Povrch	Hl. 5 m	Hl. 10 m	Hl. 15 m	Hl. 20 m	Hl. 25 m	Hl. 30 m	Hl. 35 m	Hl. 39 m
16,4° C	13,2° C	12,0° C	7,8° C	5,2° C	5,0° C	4,9° C	4,8° C	4,6° C	4,6° C

Podobné jsou poměry teploty v Čertově jezeře zjištěné dne 18. září 1895. Z těchto pozorování je vidět, jak povrchní pojem o teplotě vody jezerní obdrží, kdo beze všech svrchu popsaných přístrojů měří jen teplotu na břehu nebo z lodi jen na povrchu.

Prof. dr. Ant. Frič (1832–1913) byl významný český přírodovědec, geolog a paleontolog. Prováděl výzkum Černého a Čertova jezera spolu s dr. V. Vávrou, za aktivní účasti lesníka Julia Komárka (1844–1919). Zasloužil se o získání proslulé sbírky Joachima Barranda pro paleontologické oddělení Národního muzea. Později se stal také ředitelem Národního muzea.

Vesmír je nejdéle vycházející český měsíčník od r. 1871 popularizující výsledky aktuálního výzkumu a informující o dění ve světě vědy. Jeho redakční radu tvoří přední čeští vědci a propagátoři vědy.

Josef Růžička, Plzeň
gabreta-bayerwald@email.cz

ŽELEZNORUDSKO VÁS BAVÍ!

Přehled akcí v turistické sezóně 2019

TERMÍN	NÁZEV AKCE	POŘADATEL/MÍSTO, ČAS	TELEFON
19.-20.7.	Rock Point – Horská výzva 2019, 4. závod Šumava – 4. závod celorepublikové série závodů v horském běhu a trekingu	Top race agency, o.s./u fotbalového hřiště Železná Ruda	776 624 718 info@horskavyzva.cz
2.8.–3.8.	ŽELEZNORUDSKÉ SLAVNOSTI – tradiční dny plné zábavy, jarmark, občerstvení, pouťové atrakce	Město Železná Ruda/ul. 1. máje, parkoviště u cukrárny Charlotte	777 590 639 broz@zeleznaruda.cz
10.8.	Dřevěná olympiáda – 15. ročník hojsoveckého klání pro děti i dospělé	SDH Hojsova Stráž/hasičárna, 13 ³⁰ hod.	602 646 780
16.–18.8.	Evropský pohár ve sjezdu horských kol IXS European Downhill Cup	SKI&BIKE Špičák	376 397 167
17.8.	„Velký komorní večer“ – koncert komorní hudby	Kostel v Železné Rudě, 19 ⁰⁰ hod.	376 397 033
7.9.	Česko-německé setkání na Svarohu – setkání obdivovatelů historické Šumavy	Destinační spolek Železnorudska	604 540 555
15.9.	Enduro Race Špičák – cyklistický závod	SKI&BIKE Špičák	info@spicak.cz, 376 397 167
21.-22.9.	Hojsovecká pouť – s hudbou, zábavou a vším, co k pouti patří...	SDH Hojsova Stráž/Hojsova Stráž	602 646 780
22.9.	Česko-bavorská neděle – velký mezinárodní bleší trh, hudba, občerstvení po celý den...	Kulturní sdružení „Přes hranici“/hran. nádraží Alžbětín, Bayerisch Eisenstein 8–17 ⁰⁰ hod.	774 664 013 kulturverein@czechpoint.de
28.9.	Podzimní běh Železnorudskem – start od základní školy směrem k Debrníku, závodí všechny kategorie, tratě od 80 m do 9 km.	TJ TATRAN Železná Ruda/Železná Ruda, 10 ⁰⁰ hod.	728 964 006 602 133 995
3.10.	„Zmizelá Šumava 4.0“ – filmový večer – filmové epizody s šumavskou legendou Emilem Kintzlem a režisérem Janem Fišerem	Kulturní sdružení „Přes hranici“, Naturpark Bavorský les/historický sál hraničního nádraží, 18 ³⁰ hod.	774 664 013
26.10.	Taneční večer „Věčné mládí“ – disko pro starší a pokročilé	Železná Ruda/Disco Clip, 20 ³⁰ hod.	vilemhynek@seznam.cz, 725 933 363

PRAVIDELNÉ AKCE

NAVŠTIVTE A POZNEJTE HISTORICKÝ ŽELEZNORUDSKÝ KOSTEL – prohlídky historického kostela s výkladem: 1. 6.–30. 9. 2019 vždy v pondělí, středu a pátek v 9⁰⁰ hod.
KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY KOSTELA V HOJSOVÉ STRÁŽI – prohlídky s výkladem: 1. 6.–30. 9. 2019 vždy v sobotu v 19⁰⁰ hod., v neděli 9⁰⁰ hod., jinak po objednání v IC Hojsova Stráž nebo na tel.: +420 605 226 518.

STÁLÉ EXPOZICE

ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM V ŽELEZNÉ RUDĚ

– Historie lyžování na Železnorudsku, knihovna prof. Julia Komárka, expozice Bobr evropský, Čap černý, Jelen lesní, Byliny a houby, Geologie a geomorfologie, Šumavských lesů, veřejný internet...

MUZEUM ŠUMAVY, pracoviště Železná Ruda – expozice sklářství, hamernictví, lidový nábytek.

HISTORICKÉ MOTOCYKLY – v „Zámečku“ v Železné Rudě

ČESKÝ KRÁTER – venkovní geologická expozice u Základní školy v Železné Rudě

VÝSTAVY

Environmentální centrum v Železné Rudě – 4. 4.–29. 4. 2019 výstava „DIPLOMACIE MEZI PRAHOU A BERLÍNEM - DVOJÍ ZAČÁTEK 1918/1993“, MZV ČR, kulturní sdružení „Přes hranici“, z.s., Město Železná Ruda, ITC Železná Ruda. Výstava mapuje začátky diplomatických vztahů mezi Prahou a Berlínem v době od konce 1. světové války a vyhlášení ČSR.

Environmentální centrum v Železné Rudě – 15. 5.–31. 7. 2019 výstava **CHRÁNĚNÉ ROSTLINY NA ŠUMAVĚ**, autor: Ing. Přemysl Večeřa.

Upřesnění k akcím, příp. jejich doplnění naleznete v Železnorudském zpravodaji nebo na www.zeleznaruda.cz, ITC Železná Ruda, 1. máje 12, (v budově Environmentálního centra), tel./fax: 376 397 033, e-mail: itc@zeleznaruda.cz.
Změna programu vyhrazena.

Pozn.: v zeleně označeném poli jsou nejvýznamnější akce pořádané městem Železná Ruda.

PROHLÍDKA EXPOZIC ENVIRONMENTÁLNÍHO CENTRA ŽELEZNÁ RUDA S PRŮVODCEM

NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM ŠUMAVY
ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM ŽELEZNÁ RUDA

KDY: pondělí 10:00-11:00, 15:00-16:00
úterý 10:00-11:00, 15:00-16:00
v období červenec až srpen 2019
Expozici Vás provede: Ing. Barbora Kučeravá, Ph.D.

V případě zájmu doporučujeme větší skupiny (nad 10 osob) předem objednat na itc@zeleznaruda.cz nebo +420 376 397 033, adresa: ul. 1. Máje 12, 340 04 Železná Ruda, www.sumavskacentrum.cz, VSTUP ZDARMA.

Jelen evropský je skutečně zvěří královskou, vždyť svou korunu nosí po většinu roku na hlavě. Kdo je jeho nepřitelem a naopak, i se kterými dalšími zvířaty jej zde na Šumavě můžeme potkat, zjistíte v jeho kabinetu.

Kam jde malý bobr spát a s jakým dřevem si hraje rád? Že nevíte? Navštivte náš kabinet a vyzkoušejte si na vlastní kůži, jak se žije v bobřím hradě!

Víte, že čáp bílý má příbuzného čápa černého, se kterým se můžete na Šumavě potkat? Pokud ne, můžete se s ním seznámit u nás v jeho expozici. A pro malé odvážlivce tu máme čapí test".

Sběru bylin se věnovali již naši dávní předkové, ale jaké nástroje k tomu tenkrát používali? Víte co je mykorhiza nebo Krakonošův vous? Přijďte se dozvědět více!

CHCETE POZNAT I DALŠÍ NAŠE EXPOZICE? PŘIJĎTE, BUDETE SRDEČNĚ VÍTáni!

Město Železná Ruda zve všechny na

tradiční železnorudské slavnosti

2.-3. srpna 2019
parkoviště u cukrárny Charlotte

pátek 2. srpna 2019

17:00 Zahájení	18:30 Bára Zemanová
17:10 Anna Hanuš Kuchařová provazochodkyně	20:30 Gazdina Roba
17:30 Lovesong Orchestra	21:15 Ohnivá show
18:00 Železný Zekon	22:00 THIS
18:00 Fotbalové utkání (na hřišti) FJ SRK Železná Ruda vs. Kozlovna Ládi Vízka	23:00 DJ Lumi

sobota 3. srpna 2019

13:00 Zahájení	17:00 Timbersport
13:10 Hasiči - ukázka zásahu	18:00 Electric Therapy
14:00 Obšuka	19:45 Master Bartender škola čepování
15:00 Slam poetry soubor v performativní poezii	21:00 Voxel
16:00 Vintage Wine	22:00 DJ Mára
17:00 Železnorudský smíšený sbor s Bohemíachor (v kostele)	

Součástí slavností jsou stánky s občerstvením a stánkový prodej. Těšit se můžete na bohatý hlavní i doprovodný program. Změna programu vyhrazena pořadatelem.

